

HUKUK KAVRAMLAR

Tasarruf İkesi, Manevi Tazminat, Kazası, Maddi Tazminat, Dava Dilekçesi

HUKUK KONULAR

Tarafların Duru maya Gelmemesi, Davanın Geri Alınması, Tarafların Duru maya Gelmemesi ile Sonuçları ve Davanın Açılmamı Sayılması, Niteli i tibiyle Manevi Tazminatın Bölünememesi, Kazası Sonucu Manevi Tazminat Davası

ANAHTAR KEL MELER

Elektrik Çarpması, Ölüm

ÖZET

kazasına dayalı manevi tazminat istemine ili kin davada, davacı vekilinin manevi tazminat isteme hakkını saklı tutarak ve buna ili kin talep ve miktar da belirtmeksizin davasını imdilik maddi tazminata yönelik olarak belirlemesi kar ısında, henüz dava konusu olmayan bir talebin açıklanmasına davacı tarafı zorlamak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 24 üncü maddesine aykırı olacaktır. Di er taraftan, davacı vekili manevi tazminat talebinin tamamını saklı tuttu undan, manevi tazminat talebinin bölünmesi de söz konusu de ildir. Mahkemece, davacı beyanının 6100 sayılı Kanun'un 123 veya 150 nci maddelerinde düzenlenen haklardan birinin kullanımı niteli inde olup olmadı ı kendisine sorulmak suretiyle belirlenmelidir.

KARAR

ESAS NO : 2022/1921

KARAR NO : 2022/4669

T.C.

YARGITAY

10. Hukuk Dairesi

Esas Karar

2022/1921 2022/4669

T Ü R K M İ L L E T A D İ N A

Y A R G İ T A Y İ Ç T İ H A T M E R K E Z İ

Bölge Adliye

Mahkemesi : Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi

Tarihi : 10/12/2021

No : 2021/3619-2021/2600

Davacılar : 1-Atakan Rezü 2- Önder Rezü 3- Hazal Rezü 4- Ceyda Rezü

adlarına Av. Azime Çıdra

Davalı : AAAAA Ltd. ti.

İk Derece

Mahkemesi : Bursa 4. Mahkemesi

Tarihi : 08/10/2021

Numarası : 2021/381-2021/423

Dava, i kazasına dayalı manevi tazminat istemine ili kindir.

İk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın açılmamı sayılmasına dair verilen karara kar ı davacılar vekili tarafından istinaf yoluna ba vurulması üzerine, Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesince istinaf isteminin reddine karar verilmi tir.

Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesince verilen kararın temyizden incelenmesi davacılar vekili tarafından istenmesi üzerine, temyiz iste inin süresinde oldu u anla ıldıktan ve Tetkik Hâkimi *** tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâ ıtlar okunduktan sonra i in gere i dü ünüldü ve a a ıdaki karar tespit edildi.

I- STEM:

Davacılar vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalıya ait i yerinde pres makinesi operatörü olarak çalı maya ba ladı ını, müvekkilinin 17/07/2021 tarihinde elektrik çarpması sonucu vefat etti ini, davalı i yerinde i güvenli i tedbirlerinin zayıf oldu unu, makine bakımlarının gere i gibi ve zamanında yapılmadı ını, elektrik kablolarının açıkta durdu unu, i yerinde ilk müdahaleyi yapacak i yeri hekimi ve bir sa lık görevlisinin olmadı ını, olay günü elektrik kaça ından kaynaklı ufak çaplı bir yangının meydana geldi ini, yangına müvekkili olan müteveffa ve çalı ma arkadaşlarının müdahale etti ini, müvekkilinin fabrika müdürünü ve vardiya amirini haberdar etmesine ra men herhangi bir müdahale de bulunmadıklarını ve müteveffaya "yangını sen gider" diyerek oradan ayrıldıklarını, müteveffa müdahale ederken açıkta olmaması gerekirken açıkta olan elektrik kablolarına dokunarak elektrik akımına maruz kaldı ını ve hastaneye götürüldü ünü, hastanede yapılan müdahalelere ra men kurtarılamadı ını, bu yüzden müvekkillerinin ya adı ı üzüntü ve acıların kar ılı ı olarak manevi tazminat ve müvekkillerinin zararlarının kar ılı ı olarak maddi tazminat talep etti ini ve fazlaya ili kin talep dava hakkı saklı tutularak maddi tazminat ile manevi tazminatın olay tarihinden itibaren i leyecek tazminat faizi ile birlikte davalıdan alınıp davacılar verilmesini talep etmi tir.

24/09/2021 tarihli dilekçesi ile de manevi tazminat istemine dair haklarını saklı tuttu unu beyan etmi tir.

II-CEVAP:

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davanın reddine karar verilmesini talep etmi tir.

III-MAHKEME KARARI:

A- LK DERECE MAHKEME KARARI

Davanın açılmamı sayılmasına karar verilmi tir.

B-BÖLGE ADL YE MAHKEMES KARARI

Mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadı ından bahisle, istinaf isteminin reddine karar verilmi tir.

IV-TEMY Z KANUN YOLUNA BA VURU VE NEDENLER :

Davacı vekili, manevi tazminat miktarını rastgele belirleyemeyeceklerini belirterek kararın bozulmasını talep etmiştir.

V- LG L HUKUK KURALLARI VE NCELEME:

Dosya kapsamı incelendi inde, 17.07.2021 tarihinde meydana gelen i kazası sonucu maddi ve manevi tazminat istemli açılan davada, davacının manevi tazminat istemine dair hakkını saklı tuttu una ili kin beyanı üzerine, mahkemece manevi tazminat yönünden tefrik kararı verilip i bu dava dosyası olu turularak, "...davacıya 1 haftalık kesin süre verilmesine ve ihtaratta sonuçların açıkça belirtilmesine ra men, manevi tazminat talebi açısından her davacı için ayrı ayrı ne kadar tutarda manevi tazminat talebi oldu u yönünde talep sonucunu, dava de erini açık ve net bir ekilde açıklamadı ı anla ılmakla, HMK 119/1.d ve HMK 119/1- maddeleri uyarınca davanın açılmamı sayılmasına ..." gerekçesiyle davanın açılmamı sayılmasına dair karar verildi i anla ılmı ise de, söz konusu hüküm yanılıgılı de erlendirmeye dayalıdır.

Hukuka aykırı bir eylem yüzünden çekilen elem ve üzüntüler, o tarihte duyulan ve duyulması gereken bir haldir. Ba ka bir anlatımla üzüntü ve acıyı zamana yaymak suretiyle, manevi tazminatın bölünmesi, bir kısmının dava konusu yapılması kalanın saklı tutulması olana ı yoktur. Niteli i itibariyle manevi tazminat bölünemez. Bir defada istenilmesi gerekir. Yargıtay H.G.K'nun 25.9.1996 gün ve 1996/21-397-637 karar ile 13.10.1999 gün ve 1999/21-684-818 sayılı kararı da bu do rultudadır. Ne var ki, HMK nın "tasarruf ilkesi" ba lıklı 24. maddesinin "(1) Hâkim, iki taraftan birinin talebi olmaksızın, kendili inden bir davayı inceleyemez ve karara ba layamaz. (2) Kanunda açıkça belirtilmedikçe, hiç kimse kendi lehine olan davayı açmaya veya hakkını talep etmeye zorlanamaz..." hükümlerinin somut olayda irdelenmesi gerekmektedir.

Dava dilekçesi incelendi inde, davacı vekilinin manevi tazminat isteme hakkını saklı tutarak ve buna ili kin talep ve miktarda belirtmeksizin davasını imdilik maddi tazminata yönelik olarak belirlemesine göre, henüz dava konusu olmayan bir talebin açıklanmasına zorlanmak yukarıda zikredilen HMK nın 24. Maddesine aykırı olacaktır.

Di er taraftan, dava dilekçesinin sonuç kısmından da anla ılaca ı üzere davacı vekili manevi tazminat talebinin tamamını saklı tuttu undan, manevi tazminat talebinin bölünmesi de söz konusu de ildir.

Belirtilen açıklamalar nazarında mahkemece, davacı beyanının Hukuk Muhakemeleri Kanununun 123 veya 150. maddelerinde düzenlenen haklardan birinin kullanımını niteli inde olup olmadığı kendisine sorulmak suretiyle belirlenmeli, beyanın anılan anlamlarda kullanıldı ı saptandı ı takdirde duruma göre 123 veya 150. maddesinde öngörülen usul i letilip sonucuna göre hüküm kurulmalıdır.

Bu maddi ve hukuki olgular göz önünde bulundurulmaksızın, yazılı ekilde hüküm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O hâlde, davacılar vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin istinaf ba vurusunun esastan reddine ili kin kararının kaldırılarak, İlk Derece Mahkemesince verilen hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi kararının, HMK'nın 373/1 maddesi gere ince kaldırılarak temyiz edilen ilk derece mahkemesi hükmünün yukarıda açıklanan nedenlerle

BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine ve kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine oy birliğiyle, 30/03/2022 tarihinde karar verildi.

